

I. megoldás: A feladat kikötéseinek eleget tevő n -edrendű determináns alakja a következő:

$$D = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & \cdot & \cdot & \cdot & 1 \\ 1 & 2 & 2 & 2 & \cdot & \cdot & \cdot & 2 \\ 1 & 2 & 3 & 3 & \cdot & \cdot & \cdot & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 & \cdot & \cdot & \cdot & 4 \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ 1 & 2 & 3 & 4 & \cdot & \cdot & \cdot & n \end{vmatrix}.$$

A determináns értéke nem változik, ha a determináns egyik sorához hozzáadjuk egy másik sorát vagy annak többszörösét. (KML XV. köt. 81. old. 11. tétel.) Adjuk hozzá tehát az utolsó előtti sor (-1) -szeresét az utolsó sorhoz, azután az $n-2$ -edik sor (-1) -szeresét az utolsó előttihez, és így folytatva végül az első sor (-1) -szeresét a másodikhoz. Ekkor a determináns a következő alakot ölti:

$$D = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 1 \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdot & \cdot & \cdot & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \cdot & \cdot & \cdot & 0 & 1 \end{vmatrix}.$$

Ha egy determináns főátlója alatt (vagy felett) csupa nulla áll, akkor a determináns értéke a főátlóban álló elemek szorzatával egyenlő (idézett hely 8. tétel).

Ezért

$$D = 1^n = 1$$

S. Nagy Erzsébet (Makó, József A. g. III. o. t.)

II. megoldás: A bizonyítást teljes indukcióval végezzük el.

$n = 2$ -re az állítás helyességét közvetlenül beláthatjuk.

Tegyük fel, hogy az állítás $n = k$ -ra igaz, azaz fennáll, hogy

$$D_k = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 1 \\ 1 & 2 & 2 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 2 \\ 1 & 2 & 3 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 3 \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ 1 & 2 & 3 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & k \end{vmatrix} = 1.$$

A feltételt felhasználva bebizonyítjuk, hogy ekkor $D_{k+1} = 1$ is fennáll.

A

$$D_{k+1} = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 1 \\ 1 & 2 & 2 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 2 \\ 1 & 2 & 3 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 3 \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ 1 & 2 & 3 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & (k+1) \end{vmatrix}$$

determináns első oszlopát rendre a második, harmadik, $\dots$, $(k+1)$ -ik oszlopból kivonva, majd a kapott determinánst első sora szerint kifejtve nyerjük:

$$D_{k+1} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 0 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 0 \\ 1 & 1 & 1 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 1 \\ 1 & 1 & 2 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 2 \\ 1 & 1 & 2 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 3 \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ 1 & 1 & 2 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & k \end{vmatrix} = 1 \cdot \begin{vmatrix} 1 & 1 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 1 \\ 1 & 2 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & 2 \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ 1 & 2 & \cdot & \cdot & \cdot & \cdot & k \end{vmatrix} = 1 \cdot D_k = 1.$$

Ezzel állításunkat bebizonyítottuk.

Bognár László (Veszprém, Lovassy g. III. o. t.)